

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-238

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Siilasto, Nina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Auttaen ja hoivaten : Suomen Punaisen Ristin Apusisarjärjestö jatkosodassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-04-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 119 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena on Suomen Punaisen Ristin Apusisarjärjestö, joka perustettiin marsalkka Mannerheimin käskystä jatkosodan ensimmäisenä päivänä 25.6.1941. Järjestön tehtävänä oli kouluttaa ja välittää avustavaa työvoimaa puolustusvoimien lääkintämuodostelmiin ja siten helpottaa sodan aiheuttamaa työvoimapulaa sairaanhoitoalalla. Tutkimuksessa tarkastellaan Apusisarjärjestön perustamista ja toimintaa jatkosodan Suomessa sekä sitä, miten se liittyi naisjärjestökentällä tapahtuneeseen kehitykseen ja sairaanhoidon ammatillistumiseen. Keitä apusisaret olivat ja miksi he liittyivät järjestöön? Miten apusisaret kokivat sodanaikaisen työnsä?</p> <p>Tärkeästä tehtävästään huolimatta Apusisarjärjestöä on käsitelty julkisuudessa hyvin vähän. Entisten apusisarten keskuudessa tämä on aiheuttanut mielipahaa ja katkeruutta. Pyrin tutkimuksessani nostamaan esiin tämän historiankirjoituksessa lottien varjoon jääneen naisryhmän ja antamaan samalla tilaa heidän omille tulkinnoilleen menneestä. Tarkastelemalla entisten apusisarten kirjoittamia kirjeitä muistitietotutkimuksen näkökulmasta haluan selvittää esimerkiksi millaisia historiakuvia naisten sodanaikaiseen työpanokseen liitetään ja miten julkiset historiansesitykset ovat vaikuttaneet kirjoittajien muistoihin.</p> <p>Vaikka tutkimuksen kohteena on ennen kaikkea Apusisarjärjestön historia, pyrin samalla kuvaamaan suomalaisessa yhteiskunnassa vallinneita jännitteitä jatkosodan aikana. Tarkastelen Apusisarten historiaa sekä yksilö- että järjestötasolla. Tutkimuskysymysten kannalta tärkeimpinä lähteinä toimivat Suomen Punaisen Ristin Apusisarjärjestön arkisto ja Anne-Marie Franckin yksityisarkisto, joka käsittää muistitietolähteenä käytetyn entisten apusisarten kirjoittamien kirjeiden kokoelman. Aiemmasta tutkimuskirjallisuudesta on hyödynnetty etenkin Suomen Punaiseen Ristiin, sairaanhoitoon ja lottiin liittyviä tutkimuksia, joita on verrattu apusisarten sodanaikaisiin kokemuksiin. Kirjekokoelmaa tulkitessani olen tukeutunut muistitietotutkimukseen. Olen rajannut työni käsittelemään Apusisarjärjestöä pääasiassa jatkosodan (1941–1944) aikana, mutta tarkastelen lyhyesti myös järjestön syntymiseen johtaneita tapahtumia sekä järjestön vaiheita sodan päätyttyä.</p> <p>Merkittävä osa apusisariksi hakeutuneista oli taustaltaan keskiluokkaisista perheistä, mutta kaiken kaikkiaan jäseniksi hakeutui naisia kaikista yhteiskuntaryhmistä. Erityisesti partiolaaisia liittyi runsaasti järjestöön. Apusisaret olivat usein hyvin nuoria ja sota-ajasta muodostui suurimmalle osalle vain ohimenevä vaihe elämässä. Raskaista kokemuksista huolimatta moni apusisar suhtautui jälkeensä apusisaraikaansa kiitollisuudella. Apusisarjärjestön kehitys liittyi kiinteästi sairaanhoitoalalla tapahtuneisiin muutoksiin. Apusisarten toiminta sodan aikana osoitti, että avustavaa työvoimaa tarvittiin sairaanhoidossa. Vaikka apusisarista kehittyi sodan jälkeen apuhoitajien uusi ammattiryhmä, vain osa sodassa apusisarina toimineista hakeutui hoitoalalle.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Suomen Punainen Risti</p> <p>Suomen Punaisen Ristin Apusisarjärjestö</p> <p>apusisaretnaisjärjestöt</p> <p>järjestöhistoriikit</p> <p>järjestötoiminta</p> <p>jatkosota</p> <p>toinen maailmansota</p> <p>sairaanhoito</p> <p>professionalismi</p> <p>ammattitaito</p> <p>ammattitaidoton työvoima</p> <p>työvoima</p> <p>muistitieto</p> <p>naishistoria</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			